

SLUTTRAPPORT

FILMPROSJEKTET "SÅNN SPISER JEG" - KNAPPEN FORENINGEN

SÅNN SPISER JEG

Å spise er noe av det mest naturlige vi gjør. Mange tenker ikke over at ikke alle barn kan spise nok mat til å bli passe mett i måltidene....

VIMEO.COM

FILMEN ER LANSERT AV KNAPPEN FORENINGEN
MED STØTTE FRA EXTRASTIFTELSEN

2017

Prosjektet *Sånn spiser jeg* 2016/RB80594 er et to-årig filmprosjekt som ble avsluttet den 31.12.2017. Prosjektet har hatt som mål å vektlegge brukergruppens egne erfaringer, men samtidig ha fokus på forsknings- og kunnskapsbasert praksis. Prosjektgruppens oppfatning er den at det er helt nødvendig med en balansert kunnskap i arbeidet med rehabiliteringen av barn med spise- og ernæringsvansker. Prosjektet har vært ledet av prosjektleder under hele prosjektperioden. I tillegg har man hatt en prosjektgruppe som har evaluert prosjektet fortløpende. Knappen foreningen har gjennom hele prosjektets gang lagt stor vekt på å samarbeide med brukere og eksterne personer fra ulike fagmiljøer. Koordinering og samarbeid har derfor vært en stor og omfattende del av prosjektarbeidet.

Vi ønsker å rette en stor takk til alle små og store som har bidratt i det store filmarbeidet med å lage *Sånn spiser jeg*. Takk også til likemenn, pårørende, fagpersoner fra sykehus og andre helseforetak som har bidratt med personlige erfaringer og faglige innspill og på denne måten bidratt med viktig informasjons- og kunnskapskilde. Vi ønsker og å rette en spesiell takk til spiseteamet ved Nasjonalt kompetansesenter for spise- og ernæringsvansker ved Oslo Universitetssykehus Rikshospitalet, som har veiledet oss underveis, delt av sin kompetanse og kunnskap samt bidratt til kvalitetssikring av innholdet. Et helt spesielt og stort takk vil vi avslutningsvis rette til Extrastiftelsen som ved å støtte prosjektet - har gjort det mulig for Knappen foreningen å realisere denne viktige filmen!

Filmen kan ses på <https://vimeo.com/232177645>

SAMMENDRAG

Knappen foreningen har med dette prosjektet lansert en film som skal nå ut med brukertilpasset helse-relatert informasjon til de som har eller jobber med barn og unge med alvorlige spise- og ernæringsvansker. Filmen formidler brukererfaringer oppdelt i ulike temaer som er av stor betydning for pasientgruppen. Siktemålet med filmen har vært å samle tilgjengelig erfaringsbasert kunnskap og medisinsk faglig kunnskap om ulike temaer på denne måten spre kunnskapen videre til medlemmer, fagfolk og andre interesserte. Film representerer et moderne og tidsaktuelt media og kan bidra til å gi en forståelse med hva det vil si å leve med knapp på magen. Filmen kan og fungere som et godt verktøy for barn og pårørende, barnehage, skole, familie og andre som trenger denne informasjonen.

Filmen blir distribuert via Knappen foreningens nettside, vimeo og facebook. Filmen kan ses online eller offline og enkelt lastes ned på en data, mobil eller nettbrett. På denne måten vil helseinformasjonen alltid være tilgjengelig når en trenger den. Det formidlet informasjon om prosjektet til medlemmer, fagfolk på sykehus og helseforetak, barnehager og skoler. Vårt siktemål med filmen *Sånn spiser jeg* er at den fortsetter å spres videre og den blir sett av målgruppen, men også av andre som møter barn og unge med alvorlige spise- og ernæringsvansker.

INNHold

Forord, s. 3

Sammendrag, s. 4

KAP 1. Bakgrunn for prosjektet, s. 5

KAP 2. Målsetting og Målgruppe, s. 6

KAP 3. Prosjektgjennomføring / Metode, s. 10

KAP 4. Resultater, vurdering av effektmål og resultatvurdering, s. 11

KAP 5. Oppsummering / Konklusjon / Videre planer, s. 12

KAP 1. Bakgrunn for prosjektet

Å spise er noe av det mest naturlige vi gjør. Mange tenker ikke over at ikke alle barn kan spise nok mat til å bli mette i måltidene. Noen barn strever med å spise, kanskje fordi de har vært veldig syke da de var små eller fordi de har en sykdom som gjør det vanskelig å spise. Å ha knapp i magen er for mange fremmed og kan medføre usikkerhet, dette ønsket Knappen foreningen å gjøre noe med.

For at et barn skal utvikle seg, må det ha god ernæring, og ernæringsstatus henger nært sammen med barnets forutsetninger for å kunne spise. Samtidig har mat og måltider en egenverdi. Å spise er noe som også må læres og øves på, slik barnet gjør når det skal lære seg andre ferdigheter. Måltider er en sosial arena hvor det foregår mye psykososial læring. Det å delta i fellesmåltider er viktig for å utvikle et selvilde der man kjenner seg inkludert og deltakende. Allikevel opplever mange foreldre at de får lite hjelp når barnet deres utvikler spisevansker. Mange av disse barna har hatt en tøff start på livet med alvorlig sykdom, og spising har da lett for å komme i bakgrunnen. Men også foreldre til ellers friske barn forteller at det kan være vanskelig å få hjelp.

Gruppen barn og unge med spise- og ernæringsvansker øker stadig i antall, likevel er tilbudet til denne pasientgruppen svært tilfeldig i forhold til behandling og oppfølging. Behandlingstilbudet varierer mye fra landsdel til landsdel, og fra kommune til kommune. Fagfolk ved sykehusene Knappen foreningen har vært i kontakt med opp igjennom årene er åpne på at dette er en problemstilling som ikke prioriteres, og er en problemstilling man totalt sett har liten helhetlig behandlingsopplegg på i Norge.

Knappen foreningen var avhengig av ekstern finansiering for å kunne gjennomføre prosjektet, prosjektet ble budsjettert til kr. 1 900 000.- over 2 år og det ble søkt om totalt kr. 1 800 000.- fra Extrastiftelsen. Det ble bevilget kr. 1 800 000.- fra Extrastiftelsen og prosjektet startet opp januar 2016 og ble avsluttet desember 2017. Innenfor rammene av dette prosjektet har vi holdt oss hovedsaklig til brukererfaringer og kunnskapsbasert informasjon innhentet fra Norge. Vi vet at dette gir et begrenset bilde av den kunnskapen som er å finne i verdenssammenheng, men har ikke sett det som mulig å forholde oss til et større perspektiv.

KAP 2. Målsetting og Målgruppe

Knappen foreningen har med dette prosjektet hatt en målsetting om å lansere en film som formidler brukererfaringer og medisinsk faglig kunnskap om ulike temaer som er av stor betydning for pasientgruppen og til de som har eller jobber med barn med spise- og ernæringsvansker. Målsettingen har vært å gjøre informasjon til målgruppen lettere tilgjengelig. Det har vi gjort ved å skape en mer brukertilpasset informasjon gjennom å samle erfaringsbasert og medisinsk faglig kunnskap i et moderne og tidsaktuelt media som film representerer. Informasjonsfilmen formidler bruk av stell, teknikker og metoder rundt utstyr og spiseproblematikk. Ved å skape en brukertilpasset film kan vi bidra til økt informasjon og kunnskap omkring barn og unge med spise- og ernæringsvansker, og deres familier. Vi ønsker at filmen skal være til hjelp i rehabiliteringen av de barna som har forutsetninger for å bli selvernærte, og også være av betydning for de barna som vil måtte sondes livet ut.

Filmen formidler brukererfaringer og faglig kunnskap om ulike temaer som er av stor betydning for pasientgruppen. Vårt siktemål med filmen har vært å samle tilgjengelig erfaringsbasert kunnskap og medisinsk faglig kunnskap og på denne måten spre kunnskapen videre til medlemmer, fagfolk som kommer i kontakt med denne gruppen barn i sitt daglige arbeid og andre interesserte. Filmen gir også en forståelse i hva det vil si å ha knapp på magen og at det er ikke trenger å være skummelt. Filmen kan fungere som et godt verktøy for barn og pårørende, barnehage, skole, familie og andre som trenger informasjon om dette.

Barn og unge med alvorlige spise- og ernæringsvansker er en svært mangfoldig pasientgruppe. Enkelte har komplekse spisevansker alene, andre har spise- og ernæringsvansker som følge av annen bakenforliggende sykdom. De fleste barn og unge i målgruppen blir sondeernært enten via en gastrostomiport eller via en nesesonde. Mange har en god prognose og vil bli selvernærte en gang i løpet av oppveksten, men veien dit kan være både vanskelig og utfordrende, ikke bare for barnet selv, men også for familie, venner, barnehage og skole. Målgruppen for dette prosjektet er først og fremst familiene til barn med alvorlige spise- og ernæringsvansker, men også fagpersoner som kommer i kontakt med denne gruppen barn i sitt daglige arbeid.

KAP 3. Prosjektgjennomføring / Metode

I prosjektsøknaden var den praktiske gjennomføringen av prosjektet godt beskrevet i fremdriftsplanen. Innhold og form var skissert i grove trekk, og vi hadde gjennom hele prosessen et godt samarbeid med Nasjonalt kompetansesenter for barn med spise- og ernæringsvansker på Rikshospitalet.

Filmprosjektet startet opp med en omfattende gjennomgang av alt eksisterende informasjonsmaterieell fra blant annet bøker som Knappen foreningen har produsert gjennom flere år, fagartikler og annen brukerinformasjon. Aktuelle foreldre, fagpersoner som foreningen allerede har i nettverket sitt ble kontaktet, og for å få en større bredde valgte prosjektgruppen itillegg å benytte fagpersoner fra ulike universitetssykehus rundt omkring i landet. I prosjektperioden var prosjektleder i jevnlig kontakt med brukerne og fagpersonene.

Det er lagt ned et stort stykke arbeid i kartlegging, møtesvirksomhet, innhenting av kunnskaps- og brukerbasert informasjon samt systematisering for tilrettelegging i arbeidet med manus, og dette ble gjennomført i tråd med fremdriftsplanen. Da første utkast av forslag til filmmanus var utarbeidet mottok brukergruppen, styringsgruppen og Nasjonalt kompetansesenter for spise- og ernæringsvansker ved Oslo universitetssykehus Rikshospitalet manus til gjennomlesning. Samtlige involverte ga konstruktive tilbakemeldinger og konkluderte med at innholdet i det store og hele var i tråd med den man hadde presentert i prosjektbeskrivelsen. Det ble foretatt noen endringer og tilpasninger i manus iforhold til tilbakemeldingene som var blitt gitt og deretter ble manus på ny presentert for gruppene. Underveis i prosessarbeidet oppsto en interessant diskusjon om informasjonen i filmen kunne presenteres som en

integret del av en fiktiv historie? I prosjektbeskrivelsen skulle helseinformasjonen i utgangspunktet deles i temaer og presenteres i korte filmsnutter. Idéen om å integrere informasjonen inn i en fiktiv historie ble godt mottatt i gruppene og en kom raskt til en enighet om å følge opp dette. I etterkant ser vi at ved å foreta disse endringene i fortellerkunsten ble informasjonen ikke bare gjort mer brukertilpasset, men selve filmopplevelsen ble og mer effektiv uten diverse stopp. Ved hjelp av dagens teknologi kan filmen likevel stoppes av seeren, akkurat der en ønsker og på den måten dele informasjonen opp i ulike temaer. Vi ser på dette som et vellykket grep. Det er og positivt at den ferdige filmen er blitt lengre og inneholdet er langt rikere enn opprinnelig idé. Samarbeidet med Phantomfilm forløp meget godt. Og det store arbeidet med manus, casting, rekvisitter, scenografi, locations, filmopptak, lys, lyd, klipp, voice over, fargeredigering, ferdigstilling og lansering gikk i stor grad etter oppsatt fremdriftsplan. Det måtte gjøres nytt opptak av sykehus scenene, etter at man oppdaget at teknikken hadde sviktet under opptakene på sykehuset. Kostnadene som påløp i forbindelse med dette, ble dekket av forsikringsselskapet til Phantomfilm.

Arbeidet med samarbeidspartnerne har gjennom hele prosjektet forløpt uten vanskeligheter og har bare vært positivt. Prosjektgruppen ble gjennom hele perioden holdt oppdatert i forhold til gjennomføringen. Dette for å sikre god kontakt mellom de involverte i prosjektet. Enkeltmedlemmer ble også trukket inn som rådgivere og samtalepartnere i uformelle møter i prosessen. Den største utfordringen i dette arbeidet var å finne en god balanse mellom brukererfaringer og medisinsk faglig kunnskapsbasert informasjon. Takk vare god dialog med alle involverte, fungerte dette arbeidet svært godt. Nasjonalt kompetansesenter for barnehabilitering med vekt på spise- og ernæringsvansker, har i denne sammenhengen også vært en særdeles god støtte å ha gjennom hele prosjektets gang og særlig behjelpelige i prosjektperiodens første år. Prosjektet er slik vi ser det gjennomført innenfor den prosjektplanen som ligger i den opprinnelige prosjektsøknaden. Det er ikke gjort noen endringer i målsettingen, og prosjektet er ferdigstilt i henhold til opprinnelig plan.

KAP 4. Resultater, vurdering av effektmål og resultatvurdering

Tilbakemeldingene vi har fått så langt, har vært udelt positive. Ved å gjøre filmen tilgjengelig for alle på internett, mener vi at flere vil være i stand til å ivareta denne pasientgruppen på en mer hensiktsmessig måte. Prosjektet har holdt seg innenfor budsjettmidlene som var søkt. *Sånn spiser jeg* er blitt en film som egner seg utmerket til å spre helserelatert informasjon knyttet til det å leve med knapp.

Sånn spiser jeg er iscenesatt og tar i bruk dramadokumentarens måte å formidle kunnskap på, der en kombinerer fiksjon og fakta. Her møter vi karakteren Emma og hennes venner, familie og helsepersonell. Den helserelaterte informasjonen er kategorisert i ulike temaer og drives fram gjennom historien om Emma som skal få knapp. *Sånn spiser jeg* viser til anbefalinger og praktiske råd, samtidig som den gir et inntrykk av hvordan det kan være å leve med knapp og at dette ikke trenger å være så vanskelig og skummelt som mange tror. Filmens åpner med Emmas bursdagsfest og vi følger vi henne inn i hverdagen og hvordan hun får mat gjennom en nesesonde som nå skal byttes ut med en knapp i magen. Gjennom å velge det dramadokumentariske fortellergrepet presenteres den helserelaterte informasjonen

på en måte som egner seg til fortelling og gjenfortelling. Gruppen barn og unge som har behov for sondeernæring øker stadig i antall. Å finne informasjon er vanskelig og tidkrevende, *Sånn spiser jeg* egner seg derfor utmerket til å spre informasjon samtidig som den er en fortelling som kan brukes i både førskole og i skolen. Film er en hensiktsmessig og lite tidkrevende metodikk for foreldre og andre som i en travel hverdag oppsøker informasjon om spisevansker. Måten helseinformasjonen i filmen blir formidlet vil fungere som et godt verktøy for foreldre, pårørende og andre fagpersoner som jobber med barn med alvorlige spise- og ernæringsvansker enten det er i barnehage, på skole eller i andre omsorgs- eller opplæringsinstitusjoner.

Å trenge å ha knapp i magen kan for mange medføre usikkerhet og føre til lav selvtillit. Filmene kan vise at det å ha knapp ikke trenger å være noe å være flau over, men at knapp er kult! Filmene har fulgt opprinnelig idé om å dele helseinformasjon opp i ulike tema og som tidligere nevnt ble det i løpet av arbeidets gang foretatt en endring i den opprinnelige idéen i prosjektet. I utgangspunktet skulle filmene bli bygget opp av korte filmsnutter, dette ble under arbeidets gang endret slik at den helserelaterte informasjonen ble bygget inn og presentert som en del av en historie som kan ses i en helhet eller ved flere stopp. Filmene er blitt lengre og innholdet av helseinformasjon er derav blitt rikere. Dette ser vi på som positivt iforhold til målgruppen. Ved å ta i bruk dramadokumentarens måte å formidle kunnskap på, der en kombinerer fiksjon og fakta vil filmene være enda mer tilgjengelig og forståelig for langt flere.

Det faktum at ikke all informasjon må fortelles med ord; selv om et barn, pårørende og andre eksempelvis lurer på om en kan bade med knappen på, avsluttes filmene med en scene i badekaret – uten et ord. Helt naturlig. Dette grepet er tatt i bruk gjennom hele filmene - hvor det på den ene siden formidles helserelatert informasjon av voice-over-stemmen mens det på den andre siden formidles informasjon uten at dette blir nevnt med ord. Et eksempel på dette er da barna leker og hopper på trampolinen, med dette viser filmene at det er positivt å være i bevegelse. Et annet eksempel som vises uten at en nevner det med ord er da barna blåser bobler. Scenen antyder det faktum at ved å blåse styrker en muskulaturen kring munnen. Et annet eksempel er da familien er samlet kring middagsbordet. Mye læring foregår kring måltidet og selv om ikke barnet spiser nok selv, bør det inkluderes i alle måltider, ikke alle er klar over hvor viktig dette er. Det at filmene inneholder en historie gjør at informasjonen kan fortelles og gjenfortelles. Informasjonen er knyttet opp til ulike temaer i gjenkjennelige hverdagslige situasjoner, noe som gjør informasjonen enklere å oppfatte og relatere til. Filmene kan stoppes eller ses i en flow, noe vi mener gjør filmene brukervennlig.

KAP 5. Oppsummering / Konklusjon / Videre planer

Mange foreldre opplever at de får lite hjelp når barnet deres utvikler spisevansker. Mange av disse barna har hatt en tøff start på livet med alvorlig sykdom, og spising har da lett for å komme i bakgrunnen. Gruppen barn og unge med spise- og ernæringsvansker øker stadig i antall, likevel er tilbudet til denne pasientgruppen svært tilfeldig i forhold til behandling og oppfølging. Behandlingstilbudet varierer mye fra landsdel til landsdel, og fra kommune til kommune.

Knappen foreningen har med dette prosjektet lansert en film som formidler brukererfaringer og medisinsk faglig kunnskap om ulike temaer som er av stor betydning for pasientgruppen og de som har eller jobber med barn med spise- og ernæringsvansker. Målsettingen var å gjøre helserelatert informasjon

lettere tilgjengelig for målgruppen. Dette har vi gjort ved å samle erfaringsbasert og medisinsk faglig kunnskap i et moderne og tidsaktuelt media, som film representer. Filmene viser bruk av stell, teknikker og metoder rundt utstyr og spiseproblematikk. Filmene bidrar til økt forståelse, informasjon og kunnskap omkring barn og unge med spise- og ernæringsvansker, og deres familier. Informasjonsfilmene vil også kunne være til god hjelp i rehabiliteringen av de barna som har forutsetninger for å bli selvernærte, og også være av betydning for de barna som vil måtte sondes livet ut.

Underveis i prosjektet har *Sånn spiser jeg* blant annet fått oppmerksomhet i Stavanger Aftenblad, Solabladet og Tv Vest. Filmene ble endelig lansert 9. desember 2017 og høytidlig feiret av knappebarn og deres familier, engasjerte fagpersoner og samarbeidspartnere. Det er også blitt sendt ut informasjon om prosjektet til medlemmene, fagfolk på sykehus og helseforetak, barnehager og skoler mm. Vi har allerede mottatt en rekke gode tilbakemeldinger og siktemålet med informasjonsfilmene er at den fortsetter å spres videre til nye familier i målgruppen og alle som møter barn og unge med alvorlige spise- og ernæringsvansker. Filmene blir distribuert via Vimeo, facebook og fagfolk har allerede anbefalt den til nye uerfarne knappefamilier. Knappen foreningens egen hjemmeside er under oppgradering og filmene vil innen kort også ligge her. Filmene kan ses både online og offline ved at den enkelt lastes ned på digitale plattformer som data, mobil eller nettbrett. Informasjonen vil være tidsaktuell i lang tid fremover.

Arbeidsgruppen har hatt en rekke ulike samarbeidspartnere i arbeidet med denne filmene. Blant annet har likemenn, foreldre, pårørende, fagpersoner fra sykehus og andre helseforetak vært en viktig informasjons- og kunnskapskilde. Oversikt over bidragsytere er å finne i filmens rulletekst. I tillegg til dette har prosjektgruppen hatt et tett samarbeid med Nasjonalt kompetansesenter for spise- og ernæringsvansker ved OUS Rikshospitalet.

Under arbeidets gang ble vi klar over hvor viktig det ville være at filmene også oversattes til andre språk, og det ble søkt midler fra Extrastiftelsen til oversettelser. Vi er glade og stolte for at Extrastiftelsen nå har bevilget midler til dette og ser fram til at filmene gjennom dette vil nå ut til enda fler.

Ut med Obama, inn med Trump

UTLAND SIDE 20 OG MAGASIN SIDE 36, 37, 38, 39, 40, 41, 42, 43, 44, 45, 46 OG 47

Stavanger Aftenblad

UKE 03 NR. · 125. ÅRGANG · LØSSALG: KR 35,00

www.aftenbladet.no

Sånn spiser Brede

1 av 4 toåringers har spisevansker, viser rapport. For Brede (11) går det stadig bedre.

SIDE 2-9

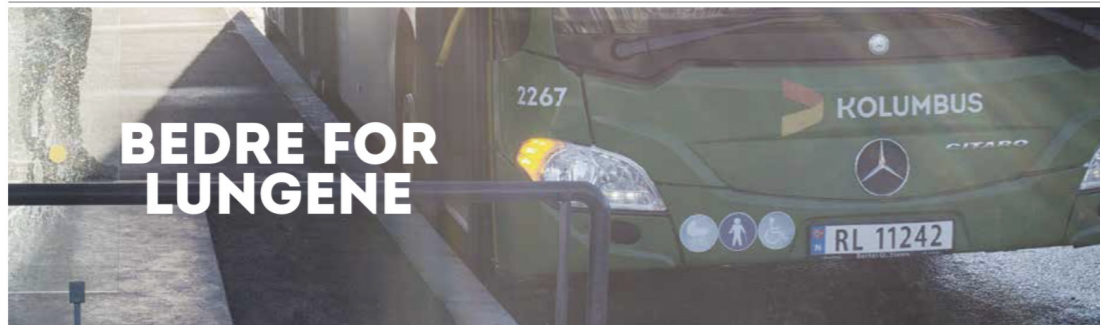
64 SIDERS HELGEMAGASIN

Nesten på På Kornet Side 12
Hvordan blir 2017? Tipp! Side 24-25
Talent i rullestol Side 16-20

FOTO: JANIS KAJANO

BEDRE FOR LUNGENE

7 025693 000017

ENDELIG SPISER BREDE

2008: Brede Rangnes var gutten som ikke kunne spise mat, og måtte få næring gjennom neseseonde.

2017: Brede har stjernerollen i en ny dokumentarfilm om livet som aktiv gutt med knapp på magen.

Her le gamle Brede Rangnes skreier kjennetegn gjennom korridorene på barneavdelingen hos Stavanger universitetssykehus (US). Han koser dem, ler, på spøk, og etter på smil. Det er riktignok et det en usvart ferskemann. Han er vant til å være i kulebiter, og det er det som gjør at han kan spise. Han har vært i en slik situasjon i mange år. Han har vært i en slik situasjon i mange år. Han har vært i en slik situasjon i mange år.

Sånn spiser jeg! Brede spiser Brede Rangnes hovedrollen i en ny film om barn med spisevansker. Medgjeller er ti år gamle Mia Wilken. Dokumentar fra Barne- og ungdomspsykiatri ved Rogaland Teater. Mia er skoleelev, men Brede spiller seg selv. Den 12 år gamle gutten hadde litt mat via neseseonde siden han var baby. I enevet år senere måtte han fortsette å ernære seg gjennom neseseonde i lange perioder. Senere fikk han endelig knapp på magen. Nå er den også borte.

2008: Brede Rangnes var gutten som ikke kunne spise mat, og måtte få næring gjennom neseseonde. Han har vært i en slik situasjon i mange år. Han har vært i en slik situasjon i mange år.

Da Aftenbladet skrev om Brede i 2008, var han to år og hadde endelig fått knopp på magen. Han var opplyst om å være på vanlig spising.

Knapp i magen
PNE er en metode for å tilføre ernæring (næringsstoff) direkte inn i magesekken via huden.
PNE står for percutan endoskopiaktive næring.
KNAPP er den typen PNE-sonde som er i bruk hos Brede. Den er laget av silikon og har en diameter på 1,5 mm. Den er 10 cm lang og har en knopp på enden som passer inn i magesekken. Den er festet til et rør som går ut gjennom huden.
FNE er en metode for å tilføre ernæring direkte inn i blodet. Den er laget av silikon og har en diameter på 1,5 mm. Den er 10 cm lang og har en knopp på enden som passer inn i blodet. Den er festet til et rør som går ut gjennom huden.

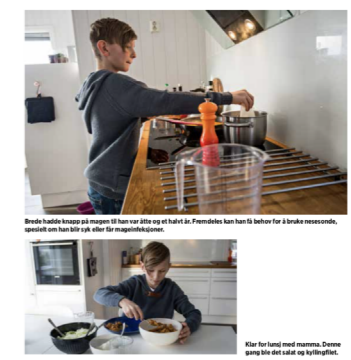

Brede Rangnes holder seg på god måte - og har blitt mer selvstendig i maten. Da han var to år hadde han fått knopp på magen. Han er nå opplyst om å være på vanlig spising.

Spise på skolen
Jeg hadde et veldig lite korn på skolen med meg. Men det var ikke det som gjorde at jeg ikke kunne spise. Det var fordi jeg ikke hadde fått knopp på magen. Det var fordi jeg ikke hadde fått knopp på magen. Det var fordi jeg ikke hadde fått knopp på magen.

FAKTA

Positive vaner
Skiløp: Spise sammen med barnet. Måltid er mer enn mat, det er sosialt. Gode forbilder er viktig, særlig andre barn.
Småhjelp: Faste måltider med tre-fire timers mellomrom er bra. Ikke spise mellom måltidene, kun drikke vann.
Hjelpfulle: Snakk om positive ting. Ikke la maten bli hovedtema.
Regulering: Et spisebrett med småskiver, ved et bord på en lignende eller innlagt på sofa, sofa eller på gulvet. Barnet er mest involvert når spiseområdet er 4 og 6 måneder.
Kombinasjoner: Server trygt, kjent mat, samtidig med ny, ukjent mat.
Gode vaner: Foreldre må tåle sel og la barnet få spise selv og bruke senere sine på maten.
Lytt: Respekter barnets signaler og ikke brekke.
Gode vaner: Ikke gi god utrettning eller straff. Ikke gi mat som barnet ikke vil ha. Ikke gi mat som barnet ikke vil ha. Ikke gi mat som barnet ikke vil ha.

Brede Rangnes holder seg på god måte - og har blitt mer selvstendig i maten. Da han var to år hadde han fått knopp på magen. Han er nå opplyst om å være på vanlig spising.

Skiløp
Skiløp er en aktivitet som kan hjelpe barnet med å utvikle motoriske ferdigheter. Det er viktig å være sikker på at barnet har riktig utrustning og at de voksne som følger opp er kompetente. Det er viktig å være sikker på at barnet har riktig utrustning og at de voksne som følger opp er kompetente.

Det har gått et år siden Brede Rangnes var sammen med knappen som ikke kunne spise mat, og måtte bli næret gjennom sonde. Nå blir Brede spiser i en ny dokumentarfilm der andre barn skal lære av ham som spiseproblemer og sonde.

spise til edelstær, kan føre til funksjonsforstyrrelser med spisestruktur og prosedyrer, kosthold og mangematen. Vanlige midler blir ernæring...

Alle faggrupper: Den nasjonale kompetansesetjenesten er på Rikshospitalet. Det er ikke registrert hvor mange barn som har knapp...

Forbært trenger Brede resepsjonen noen ganger og medisineringen i tross av at knappen nok litt mange til å gi opp...

Etter et år har Brede Rangnes og Mia Velken Opsanger spiller den hovedrollen i filmen «Slik spiser jeg», filmatisert av storhaugbaserte Phantomfilm.

Ikke lenger Brede med knappen, men filmstjerne Brede. Sammen med Mia Velken Opsanger spiller han hovedrollen i filmen «Slik spiser jeg», filmatisert av storhaugbaserte Phantomfilm.

Alle norske sykehusforetak har spiseteam knyttet til sine barneavdelinger. I to år har SUS hatt et spiseteam for de minste barna sammensatt av ulike faggrupper. Den nasjonale kompetansesetjenesten er på Rikshospitalet.

I filmen viser Brede Rangnes blant annet at eleven piratlek i bursdagselskap går helt fint, selv med knapp. FOTO: PHANTOMFILM

Alle norske sykehusforetak har spiseteam knyttet til sine barneavdelinger. I to år har SUS hatt et spiseteam for de minste barna sammensatt av ulike faggrupper. Den nasjonale kompetansesetjenesten er på Rikshospitalet.

I filmen viser Brede Rangnes blant annet at eleven piratlek i bursdagselskap går helt fint, selv med knapp i magen. FOTO: PHANTOMFILM

Såvel Brede Rangnes spiser tykkspiss på klubben på Stavanger ungdomsskule, SUS, det er et lag og det er på undervisning og spiseskole.

Men de færreste særspiste barn blir så underernærede at de ender med sonde. Som regel er det en medisinsk tilleggsforklaring når spisevanskene blir så store, for eksempel for tidlig fødte eller barn med mage- tarmproblemer.

Forferdelig for foreldrene: For Brede Rangnes ble det som om han var blitt forferdelig, sier Tvethen, med 20 år gammel ved barneavdelingen.

Den vordende resepsjonen: Resepsjonen er et viktig ledd i behandlingen og veileder med oppfølgingen når man går ut fra sonde til å spise mat som er god mat.

Arbeidsgiver fast ferdig: Helseforetakets kostholdsleder har gått fram og tilbudt på dette punktet de står på. I dag står arbeidet på fast ferdig...

Spiser og tilberedningsstasjon: Her er det lite, en tydelig forsking å stå og på. Og diskusjonen går fortsatt om prosedyrer for tross på fast ferdig...

Arbeidsgiver fast ferdig: Helseforetakets kostholdsleder har gått fram og tilbudt på dette punktet de står på. I dag står arbeidet på fast ferdig...

Derfor oppgir spisevansker: Barnelege Dag Tvethen kategoriserer sonde barn i kategorier.

Foto: Mia Velken Opsanger og Brede Rangnes i filmen «Slik spiser jeg». A barna i filmen spiser i en sonde. Foto: PHANTOMFILM

Brede Rangnes og mamma Henri er godt kjent i kampene på SUS. Dette er Brede for en år tilbake, og ikke på grunn av sonde.

Brede Rangnes og mamma Henri er godt kjent i kampene på SUS. Dette er Brede for en år tilbake, og ikke på grunn av sonde.

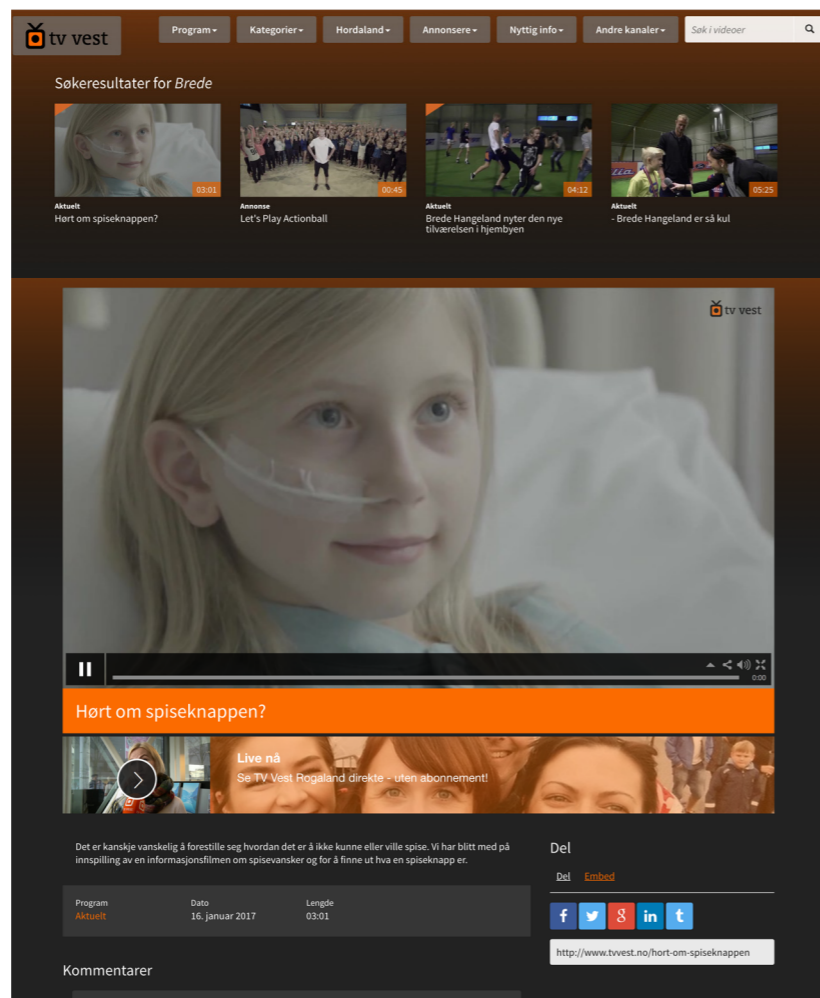
Spisevansker

Spisevansker: Det er forskjell på psykologiske spiseforstyrrelser, som ofte oppstår som helse- og ernæringsproblemer.

Ikke diagnose: Det kan føre til spiseproblemer i barne- eller ungdomstid. Noen har hjertesyke, noen har langtrykkes eller cerebral parese, andre har kognitive utfordringer eller er prematur.

Knappspiseforhold: For barn som ikke vil eller kan spise, sier at dette dreier seg om flere tuss barn. Knyttede til foreningen trer på et tallet atfer, ikke minst fordi flere svært unge liv med. Spiseproblemer er en hyppig komplikasjon hos tidlige.

De beste foretakene blir frambrakt fordi det er så vanskelig for barneavdelingen å gjøre prosedyrer for utvillingen. Ingen tilfeller er like, og mange lever i utfordring om barnet deres noen gang vil bli selvstendig. Blide barn og foreldre opplever mange problemer når med foretakene med sonde, opplyst og utdelt.

SOLABLADET
 Nyheter A-Å Annonsering Abonnement Send inn Om oss
 Siste nytt Nyheter Politikk Sport Kultur Meninger UNG Mat Klassens time Historie
 TIPS: 906 14 444

Bukkene Bruse Bursdag på sætra
 Søndag 25. februar kl. 14.00
 Gjensyn med Gjøgleriet
 Sola kulturhus

Se alle boliger solgt i Sola!

Gutten som ikke lot seg stoppe

En ser det ikke på ham, men Brede Rangnes har hatt spiseproblemer hele livet. FOTO: Linn Iren Nilsen Oppedal

Hele livet har mat vært Brede Rangnes (12) sin største utfordring. Nå har han hovedrolle i ny film som skal hjelpe andre barn med spiseproblemer.

SLUTTRAPPORT

PROSJEKTET "SÅNN SPISER JEG"

KNAPPEN FORENINGEN